

Müstahsilden toplanan ürünlerin sebze meyve haline komisyoncu tarafından taşınması halinde düzenlenecek belge hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	68554973-2011-VUK-720-1-58
Tarih	28.06.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MERSİN VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 68554973-2011-VUK-720-1-58

28/06/2013

Konu : Müstahsilden toplanan ürünlerin sebze meyve haline komisyoncu tarafından taşınması halinde düzenlenecek belge

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Başkanlığımız ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, ... Hal Kompleksinde sebze ve meyve komisyonculuğu işi ile iştigal ettiğiniz, sebze meyve ticareti yapmadığınız, sadece üreticilere (müstahsillere) ait sebze ve meyveleri toptan olarak 3. kişilere (tüccarlara, marketlere vs.) satıp satış üzerinden %... komisyon aldığınız ve bakiyesini komisyon faturası ile müstahsile ödediğiniz, ... ilçesindeki müstahsillerden topladığınız sebze ve meyveleri ... Haline kendilerinin getiremedikleri, dolayısıyla bu sebze ve meyveleri ... ilçesinde tuttuğunuz depoda topladığınız ve bir kamyonla ... Halindeki işyerinize taşıdığınız belirtilerek, bu ürünlerin tarafınızdan taşınması sırasında hangi belgelerin düzenlenmesi gerektiği hakkında bilgi verilmesi istenilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde fatura, "satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 230 uncu maddesinin (5) numaralı bendinde, "... (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir...)" hükmü yer almaktadır.

Öte yandan Bakanlığımızca yayımlanan 18.1.1988 tarih ve 3340 sayılı Genel Yazıda; "80 sayılı Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanunun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, "sebze ve meyve komisyoncusu", belediyelerin gösterdiği kapalı mahallerde, müstahsilden gelen malların tüketiciye veya tüccara satılmasına aracılık ederek komisyon geliri elde eden ticaret erbabıdır.

...

Vergi Usul Kanununa göre faturanın malı satan tüccar tarafından düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, sebze ve meyve komisyoncularına müstahsil veya tüccar tarafından satışı yapılmak üzere gönderilen sebze ve meyvelerin fiyatının, ağırlığının ve fire durumunun önceden bilinmemesi ve fiyatların toptancı hallerinde arz ve talebe göre günlük olarak tespit edilmesi nedeniyle, satılan mala ait faturanın komisyoncular tarafından düzenlenmesi Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetki uyarınca uygun görülmüştür.

Bu durumda, bilahare komisyoncunun malın satış tarihinden itibaren azami yedi gün içinde satılan malla ilgili olarak malı gönderen müstahsile veya tüccara satış bedeli üzerinden ve satışa konu mala ait nakliye, navlun, hammaliye, rüsum, komisyon bedeli gibi giderlerin de yer aldığı faturayı düzenlemesi gerekmektedir.

Bu uygulama sadece 80 sayılı Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun uyarınca kurulan sebze ve meyve komisyoncuları için geçerlidir.

...

Komisyoncular tarafından, kendilerine satılmak üzere mal gönderen üreticiler veya tüccarların mallarını sattıktan sonra, bu kimseler adına düzenledikleri komisyon faturalarında gösterilen giderlere ait katma değer vergisi (örneğin, nakliye ve komisyon bedeline ait katma değer vergisi), komisyoncular tarafından indirim konusu yapılmayacaktır.

Komisyon faturalarında gösterilen masraflara ait katma değer vergisi genel hükümler çerçevesinde, satılmak üzere malı gönderen gerçek usulde katma değer vergisi mükellefleri tarafından indirim konusu yapılabileceği tabiidir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, ... ilçesinde kiraladığınız depoda müstahsillerden topladığınızı belirttiğiniz sebze ve meyvelerin tarafınızdan ... Haline taşınması durumunda sevk irsaliyesi düzenleyerek taşıtta bulundurmanız gerekmektedir.

Ayrıca, tarafınızdan satılan malla ilgili olarak malı gönderen müstahsile veya tüccara satış bedeli üzerinden ve satışa konu mala ait nakliye, hammaliye, rüsum, komisyon bedeli gibi giderlerin yer aldığı faturanın düzenleneceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026